

Planter

Angreb af jordbåren virus i hvede

Der er i foråret 2021 konstateret angreb af den jordbårne virussygdom jordbåren kornmosaik virus og i nogle tilfælde også hvede spindelstregmosaik virus i 4 hvedemarker beliggende på Sydals (2 tilfælde), ved Kolding og Assens.

Analyse | 04. maj 2021

I dette forår er der konstateret angreb af den jordbårne virussygdom jordbåren kornmosaik virus (soilborne cereal mosaic virus, SBCMV) og i nogle tilfælde også hvede spindelstregmosaik virus (wheat spindle streak mosaic virus, WSSMV) i 4 hvedemarker beliggende på Sydals (2 tilfælde), ved Kolding og Assens. Der har været dyrket meget hvede i markerne. I det ene tilfælde på Sydals er også tidligere konstateret angreb i andre marker på ejendommen. Til komplekset hører også jordbåren hvedemosaik virus (soilborne wheat mosaic virus, SBWMV), som ikke blev påvist.

Der har været dyrket meget hvede i markerne. I det ene tilfælde på Sydals er også tidligere konstateret angreb i andre marker på ejendommen. Til komplekset hører også jordbåren hvedemosaik virus (soilborne wheat mosaic virus, SBWMV), som ikke blev påvist.

Virussygdommene overføres via den jordboende svamp *Polymyxa graminis*, der findes udbredt i de danske jorder. Virus kan holde sig smittedygtig i svampen i mange år – op til 20 år og mere. Vinterhvede, rug og tritcale kan angribes. Sygdommene er meget tabsvoldende, og udbyttet kan mere end halveres i de angrebne områder.

Der er også tidligere i Danmark i et begrænset antal marker fundet jordbåren kornmosaik virus og hvede spindelstregmosaik i både hvede og rug. Angrebene optræder pletvis i marken, og områderne følger retningen for jordbearbejdning, da smitten spredes via jord.

På bladene ses langsgående tynde gule streger (mosaik), som især er synlige, når bladene holdes op mod lyset. De gule mosaikstriber kan efterhånden blive brune. Bladene gulner efterhånden. Dette svækker væksten og resulterer i færre og mindre aks samt små kerner. Angrebne planter er kortere. Angreb kan føre til udvintring.

Smitten spredes via jord på maskiner, sandflugt o.lign. Der er ingen muligheder for bekæmpelse. Undgå derfor indslæbning og spredning af smitte via jord på maskiner.

Der findes enkelte hvedesorter i udlandet, der er tolerante mod jordbåren kornmosaik virus, jordbåren hvedemosaik virus og hvede spindelstregmosaik virus.

[Se den tyske sortliste](#)

Sønderjysk Landboforening har tidligere undersøgt angrebet af de virusbårne sygdomme i forskellige sorter i forsøg med 2 gentagelser på et areal med smitte af de jordbårne virussygdomme. Her klarede Torp sig godt. I år er forsøget gentaget, og resultaterne ses i tabel 1. Senere vil der foreligge udbyttedata. Forædleren oplyser, at Chevignon har tolerance mod de jordbårne virussygdomme.

Tabel 1 viser plantevækst bedømt 4. maj 2021 i forsøg med 2 gentagelser på jord med smitte af jordbårne virussygdomme udført af Sønderjysk Landboforening. 0-10 skala, hvor 10 er 100 procent grøn.

Tabel 1.

		1. Gent	2. Gent
1	Chevignon	8	7
2	Kvium	3	3
3	Pondus	3	3
4	RGT Saki	2	3
5	LG Skyscraber	5	7
6	Informer	5	5
7	Heerup	3	3
8	KWS Colosseum	2	2
9	Rembrandt	3	3
10	KWS Extase	4	4
11	Momentum	5	5
12	Champion	4	4

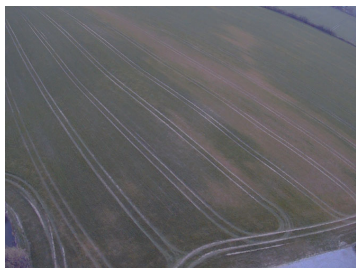

Foto 1. Dronefoto fra hvedemark på Sydals fra ejendom 1 med angreb af jordbåren kornmosaik virus fotograferet af LandboSyd i april 2021. De angrebne pletter er aflange, fordi smitten spredes via jordbearbejdning.

Foto 2. Angreb af jordbåren kornmosaik virus på ejendom 2 på Sydals fotograferet af Karin Tychsen, LandboSyd i april 2021. De angrebne pletter er aflange, fordi smitten spredes via jordbearbejdning.

Foto 3. Nærbillede af jordbåren kornmosaik virus på ejendom 2 på Sydals fotograferet af Karin Tychsen, LandboSyd i april 2021.

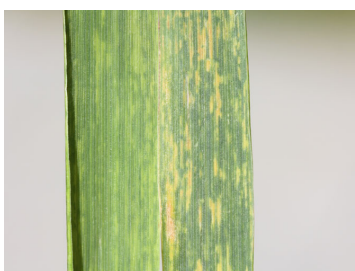

Foto 4. Nærbillede af jordbåren kornmosaik virus i hvede fotograferet i tidligere år. Begge blade er angrebne, men angrebet er mere fremskreden i bladet til højre.

Emneord

Vinterhvede

Virussygdomme, planter

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 8740 5439

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

